

Peticija za kazenski pregon odgovornih za množične poboje

Združeni ob Lipi sprave, Civilna družba za demokracijo in pravno državo ter Društvo za ureditev zamolčanih grobov so 26. avgusta na časnikarski konferenci predstavili peticijo, v kateri generalno državno tožilko Zdenko Cerar pozivajo, naj „sama in brez odlašanja prevzame kazenski pregon proti znanim in neznanim storilcem, ki so odgovorni za množične poboje na vseh znanih množičnih grobiščih po Sloveniji, zlasti na novo (oziroma) ponovno odkritem grobišču na območju opuščenega žičkega samostana.

Po besedah Stanislava Klepa so se za peticijo odločili iz bojazni, da državno tožilstvo, podobno kot doslej, ne bo ukrepalo. Podpisniki peticije so namreč prepričani, da državno tožilstvo, katerega temeljna naloga je pregon storilcev kaznivih dejanj in drugih protipravnih ravnanj, v velikem delu ne izpolnjuje svojih ustavnih dolžnosti. Prav vsa okrožna državna tožilstva pa so se doslej obnašala, kot da bi z zločini soglašala.

Kritika ne velja le oblastnim organom, ampak tudi političnim strankam, ki si ne prizadevajo dovolj za odkrivanje resnice o polpretekli dobi. To velja, je dodal Vitomir Gros, tako za vladne kot tudi opozicijske stranke, saj tudi slednje „molčijo, četudi vedo“. Krivci za zločine so znani, a bodo zaradi molka in prikrivanja prej pomrli in do sodnega epiloga ne bo prišlo. Vzrok za to vidijo podpisniki peticije v močni navezi med odgovornimi za zločine ter njihovimi ideološkimi nasledniki. Sedanja oblast, ki proti odgovornim za zločine ne ukrepa, pa je zanje sokriva.

Obe družbi sta na pomen dostojnega pokopa žrtev za spravo letos že opozorili z referendumskim vprašanjem, ki sta ga naslovili na vlado, državni zbor, državni svet, parlamentarne stranke in varuha

Izdajanje mrliških listov

Podpredsednik vlade Marjan Podobnik je 27. avgusta sprejel predsednika vladne komisije za izvajanje zakona o popravil krivic Janeza Lukača in podpredsednika Združenja žrtev komunističnega nasilja Antona Šemrla, s katerima se je pogovarjal o problematiki izdaje mrliških listov in obeležitve grobov žrtev povojnega nasilja v Sloveniji. Lukač je Podobnika obvestil, da bo komisija za izvajanje zakona o popravil krivic sprožila zoper neznane storilce povojnih pobojev kazenski postopek pri državnem tožilstvu. To bo omogočilo organom pregona, da takoj zavarujejo že znana grobišča in pričnejo z ekshumacijo in identifikacijo žrtev.

Podobnik, ki se je o dokumentaciji o žrtvah in pobojih pred kratkim pogovarjal tudi s predstavniki Nove slovenske zaveze, je med drugim dejal, da bo na eni prvih jenskih sej vlada obravnavala celotno problematiko s poudarkom na izdaji mrliških listov in obeležitvi grobov, tudi zato, ker upravne enote ne izvajajo prav obstoječega zakona o vpisu v matično knjigo, na osnovi katerega bi morale izdajati mrliške liste.

človekovih pravic. Odgovor sta prejeli le od državnega sveta, pa še tu obljubi o ukrepanju doslej ni sledila nikakršna konkretna akcija. V Sloveniji je po Gros-vih besedah grobišč, kakršni sta v zadnjem času odkriti množični grobišči v Tenzem pri Mariboru in na območju žičke kartuzije, več kot 100. V skladu z osnovnimi civilizacijskimi standardi pa je, da se ugotovi, kdo je v njih pokopan, kako je bil ubit in po čigavem nalogu. Državna oblast bi tako morala odkriti krivce, mrtve pa dostojno pokopati. In tu Slovenija zaostaja celo za Kambodžo, kar škoduje tudi njenemu mednarodnemu ugledu.

Združeni ob Lipi sprave, Civilna družba za demokracijo in pravno državo ter Društvo za ureditev zamolčanih grobov državnemu tožilstvu v peticiji tudi očita, da je z obtožbo, ki jo je proti Vinku Levstiku vložilo okrožno državno tožilstvo v Ljubljani zaradi kaznivega dejanja zoper vojne ujetnike, hotelo pozornost javnosti preusmeriti od „bratomornega holokavstva in množičnih morišč na en sam tragični dogodek“, od generalne državne tožilke Zdenke Cerar pa tudi pričakujejo, da bo preklicala umik predloga za obnovo postopka proti škofu Gregorju Rožmanu. Na časnikarsko vprašanje, zakaj sami ne vložijo kazenske ovadbe, je Vitomir Gros pojasnil, da je v Sloveniji proti neznanim storilcem že vloženi sedem kazenskih ovadb (štiri je vložil sam kot župan Kranja), nekatere med njimi so stare že več kot šest let, a doslej ni bilo odgovora. Sicer pa so podpisniki peticije na časnikarsko konferenco želeli povabiti tudi generalno državno tožilko Zdenko Cerar, vendar ta nima javno objavljene številke faksa.

Torej Slovenija le ne molči, kot smo naslovili uvodnik pred kratkim. Molči vlada, molče politiki, a narod ne molči. Nekateri javno, pogumno in jasno zahtevajo, da se o zločinih ukrepa po zakonu in opravi dostojen simboličen pogreb. Le tako bomo lahko dosegli narodno spravo.

Papežev obisk

Na konferenci 23. avgusta so predstavili podroben program papeževega obiska v Sloveniji in Slomškove beatifikacije.

Pri maši za Slomškovo beatifikacijo bo ob papežu sodelovalo več kot 40 kardinalov, nadškofov in škofov ter več sto duhovnikov iz Slovenije, zamejstva in izseljenstva. Svoj prihod so potrdili kardinala Angelo Sodano in Gioavanni Battista Re iz Rima, kardinal slovenskega rodu Ambrožič iz Toronta, upokojeni kardinal Koenig z Dunaja, kardinal Paskai iz Budimpešte, pomožni škof Pevec iz Clevelanda, škofi iz Sombathelya, Varaždina, Zagreba, Reke, Pulja, Trsta, Gorice, Vidma, Celovca, Gradca, Eisenstadta in drugod.

V cerkvah po Sloveniji so v nedeljo, 29. avgusta vernikom prebrali pastirsko pismo, v katerem slovenski škofi pišejo o svetniški osebnosti dušnega pastirja, kulturnega delavca, vzgojitelja, ekumenskega delavca in buditelja narodne zavesti škofa Antona Martina Slomška.

OBISK KARDINALA AMBROŽIČA

V prejšnji številki našega lista smo podrobno spremljali obisk kardinala Alojzija Ambrožiča med Slovenci v Argentini v prvih dneh. Sedaj priobčujemo poročilo o drugi polovici obiska.

Kardinal Ambrožič je v ponedeljek dopoldan obiskal svoje sošolce in opravil nekaj privatnih obiskov na večerjo ga pa je povabila Zveza slovenskih mater in žena, kjer je lahko spoznal njeno karitativno delo med pomoči potrebnimi rojaki.

V torek je opravil vljudnostni obisk pri buenosaireskem nadškofu Bergogliu sku-

Na večerjo ga je najprej pozdravil predsednik Zedinjene Slovenije Tone Mizerit, ki mu je v kratkih besedah predstavil naše življenje in vse organizacije, ki med nami delujejo. Pozneje se je kardinal zahvalil za sprejem, pohvalil delovanje skupnosti, katero je postavil za zgled ostalim rojakom po svetu. Nato pa se je osebno porazgovoril z vsemi predstavniki našega javnega življenja. Večer se je končal z zakusko.

Drugi dan, v sredo je že odpotoval nazaj, da prevzame svoje odgovorno delo v Nad. na 4. str.



Zgoraj: Kardinal z osnovnošolci in (spodaj) z gimnazijci



pag s prelatom Jožetom Škerbcem in msgr. Juretom Rodetom, potem pa še na slovenskem veleposlaništvu, kjer ga je v odsotnosti veleposlanika dr. Janeza Žgajnarja, ki je v trenutno v Sloveniji, sprejel opoln. minister Tomaž Kunštelj. Opoldan se je srečal s slovenskimi duhovniki, ki delujejo med Slovenci in Argentinci, s katerimi se je pogovoril tudi o verskem stanju v Argentini.

Zvečer je prišel na srečanje z razširjenim Medorganizacijskim svetom, na katerega so bile prvič povabljene organizacije predvojnih naseljencev, da se tudi one spoznajo s kardinalom. Prišel je predsednik Prekmurskega društva Bernal Juan Banco, kakor tudi predsednik društva Triglav iz Rosaria Marjan Jeriha z dvema odbornikoma; Prekmursko društvo iz Urugvaja pa je poslalo pozdrave kardinalu z opravičilom.

Grozde bliže svetništvu

Prva stopnja cerkvenega procesa za kanonizacijo božjega služabnika Lojzeta Grozdeta je končana. Cerkevni proces za kanonizacijo se bo nadaljeval na ravni vesoljne Cerkve v Rimu, so 26. avgusta sporočili iz tiskovnega urada Slovenske škofovske konference. Na nadškofjskem ordinariatu je bila v ponedeljek, 30. avgusta, zaključna seja, ob 18.30 pa v ljubljanski stolnici zahvalno bogoslužje, slovesna maša, ki jo je vodil ljubljanski nadškof in metropolit Franc Rode.

STRAN 3:

Pevsko-glasbeni festival

Nisem radikalen, stvaren sem

Iz pogovora z nadškofom dr. Rodetom za Delo, 28. avgusta, po STA

„Nisem radikalen, stvaren sem. Številke, ki jih navajam, so znane slovenski javnosti in jih lahko najdete v časopisih. Te vzbujajo skrb. Ne morem pripovedovati zgodbe o uspehu, ki ga ni. Opozorim pač na dejansko stanje. Če gre za kakšno radikalnost, je to radikalnost evangelija, ki se zavzema za brezpogojno spoštovanje človeškega življenja. Pa tudi kar zadeva mesto Cerkev v javnem življenju in šoli, za radikalno in pošteno demokracijo.“

Odzive na svoj nastop na Brezjah ob Marijinem prazniku je pričakoval. Sicer pa ti odmevi po njegovem prepričanju ne podajajo celostne podobe slovenske javnosti in so v tem smislu pristranski in zavajajoči. „Vemo, kdo ima pri nas v rokah medije in kdo jih navdihuje, kdo odloča, katero pismo bralcev bo objavljeno in katero bo šlo v koš.“ Kot nadškof, odgovoren pred Bogom za dolženo krajevno Cerkev, pa se ne ozira in se ne sme ozirati v prvi vrsti na take in drugačne odzive pri ljudeh. Na Brezjah je povedal nekaj stvari, ki se mu zdijo bistvene za prihodnost slovenskega naroda in vere v Sloveniji. Reakcije najbolj glasnih in obremenjenih s prejšnjo ideologijo v tem primeru niso pomembne. Meni namreč, da je glavno, da je te stvari povedal, ne glede na reakcije nekaterih. Škof ali politik - ki bi venomer govoril to, kar ljudem godi, ne bi premaknil stvari niti za milimeter.

V Sloveniji ni nobenega dnevnika, ki bi branil stališča vernih. Tu smo pred nerazumljivo anomalijo, ki ni v čast demokratični državi. Poleg tega sta miselna raven in način izražanja nekaterih prispevkov tako

bedni in nabiti s sovraštvom, da ga je kot Slovenca sram. Cerkev na Slovenskem nima sredstev, da bi lahko pomagala k vzpostavitvi t.i. medijskega pluralizma, denimo pri nastajanju novih medijev. Sicer pa mora za medijski pluralizem, če ji je kaj za resnično demokracijo, poskrbeti država.

Vprašanje sprave: zanjo je potreben intelektualni pogum in poštenost, da vidimo stvari take, kakršne so bile, ne pa da se kljub temu, kar smo zvedeli v zadnjih časih, še naprej oklepamo starih mitov o revoluciji in NOB. Drugi korak je obsodba vseh zločinov, ki so bili storjeni med vojno in po njej, ne glede na to, kdo jih je zagrešil. Tretji pa objava imen žrtv in kraja njihove smrti, z dostojnim obeležjem grobišča, kot to terjata pieteta do mrtvih. Vse te žrtve moramo sprejeti kot svoje, ne glede na to, na kateri strani so padle.

Kar pa zadeva zgodovinske učbenike - v zvezi z vprašanjem o poteku pokristjanjevanja - bi jih bilo treba temeljito pregledati in vnesti ustrezne popravke. Tudi na tem področju je treba narediti konec enoumju in predstaviti preteklost, kolikor se da objektivno, brez pristranskosti in ideološke strasti. V edinih zanesljivih zgodovinskih virih (predvsem zapis o spreobrnjenju Bavarcev in Karantancev iz 9. stoletja) ni sledi o nasilnem in krvavem pokristjanjevanju Slovencev.

Nadškof Rode je v nadaljevanju spregovoril še o pomenu Slomška in njegove beatifikacije, papeževega obiska, se na kratko dotaknil slovenske sinode in odločitve o novih škofijah ter predstavil svoje vsakdanje življenje.

lastnega bogatstva kot resničnega narodovega blaga ter zato potiska v revščino del prebivalstva. Ko je nekaj podobnega rekel ljubljanski nadškof, je Slovenija užaljena in presenečena. Najbrž bo to nekako v slogu, naj kritizirajo našega sosedo, kajti bolj kot ga bodo kritizirali, manj bodo vidne naše napake.

Brez dvoma je nadškof v pridigi na veliki šmaren povedal stvari, ob katerih se bi morali zamisliti in ki držijo: grozeče padanje natalitete, rast števila splavov, nesmisel življenja, ki se kaže v velikem številu samomorov, socialne krivice, problemi v šolstvu... Nihče ne more trditi, da teh problemov ni. In ker so inker se slovenska družba noče z njimi soočiti, bo raje začela razpravo za oslovo senco v slogu: Je nadškof postavil določeno besedo na pravo mesto? Ali ni bil preoster ali pa nestrpen? Nedialoški? Skratka razprave, ki pravzaprav nikomur ne koristijo. Kaj ne bi bilo bolje, da bi nadškofove besede vzeli kot podlago za razpravo in iskali rešitev problemov. Razprave, ali metropolit dobro ali slabo govori, nikomur ne koristijo. Dejanja pomoči ljudem v stiski, ki jih je opisal v pridigi, pa bi rešile marsikatero življenje.

P. S.: Včasih lahko preberemo ali slišimo, da nadškofa kritizirajo zato, ker ta dela s svojimi nastopi škodo slovenski Cerkvi. Kako ganljiva je ta dobronamernost do Cerkev. Tem ljudem, ki bi tako radi pomagali Cerkvi, skromno predlagam, da dajo v javna glasila, ki jih upravljajo, čimveč objektivnih novic o Cerkvi, da najdejo čimveč pozitivnih vidikov njenega delovanja, da omejijo nestrpnost, žaljenje in grobe napade na vernike ter v javna glasila vključijo čimveč pozitivnih in plemenitih vsebin. S takimi in podobnimi dejanji me bodo prepričali o svoji dobronamernosti do Cerkev.

mag. Božo Rustja
Radio Ognjišče, 21. avgusta



Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Prehajamo v odločilno dobo. Komaj dober poldrug mesec manjka do predsedniških volitev. Tega se zavedajo predvsem v glavnih štabih političnih strank. A ni razpoloženje enako pri enih in drugih. Zavisno je, kako jim kaže sreča. To je tisti činitelj, ki čara nasmeh ali potiska zaskrbljenost na obraze kandidatov.

UPOŠTEVATI STVARNOST

Hvala Bogu, triumfalizma ni opaziti ne pri peronistih ne pri Povezavi. Čeprav se De la Rúa in njegova okolica veselijo anket, ki kažejo na precej verjetno zmago, nočejo tega sprejeti kot nekaj dokončnega. V tem čeprav kratkem obdobju se lahko zgodi še marsikaj in koncem koncev število neodločenih je še tako veliko, da lahko tehtnico obrne na eno ali na drugo stran.

Če gledamo stvarno, se trenutno vse napovedi nagibajo na stran Povezave. Tega se zavedajo tudi v Duhaldejevem taboru. A odkar ima glavno besedo, kar se strategije tiče, neka brazilska propagandna agencija, Duhalde sicer še naprej vneta razglasa svoje prepričanje nad zmago, a dejansko je delo usmerjeno v možnost druge runde. To smemo vsaj sklepati iz raznih političnih potez, ki jih podvzema peronistični kandidat zlasti v notranjosti države.

Ko že govorimo o notranjosti, je zanimiv primer Mendoze. Tam igra važno vlogo Cavallo, ki skuša prodreti na področja, kjer nima močne strukture, opirajoč se na krajevne formacije. Ko je padel v vodo namen, da bi si pridobil kandidata mendoških demokratov (to je provincijska stranka) Carlosa Balterja, je začel pogajanja s peronisti. Predlog je, da bi cavallisti podprli peronističnega guvernerskega kandidata, v zameno pa prejeli prvo kandidatno mesto za poslance. Duhalde je ta pogajanja podprl bolj zato, ker predvideva, da tak dogovor škodi Povezavi, postavlja pa važne precedente za dogovor s Cavallo v primeru, če bi prišlo do druge runde.

SPREMEMBA STRATEGIJE

Moramo pa zabeležiti, da se je le nekaj spremenilo v vrhu peronizma. Menem je pretekli teden prvič resno podprl Duhaldeja in izrazil, da je „najboljši peronistični kandidat“. Prav tako je svetoval svojemu krogu močno podporo guvernerju, kakor tudi podvzel resne ukrepe, da bi Pattija spravil ob guvernersko kandidaturo.

Ob tem nastaja dvojno vprašanje: kakšen je pravi namen Menema; in drugič, kakšen je lahko sad teh potez. Opazovalci si niso edini. Nekateri menijo, da se je predsednik začel bati, da bi hud poraz peronizma še njega potegnil za sabo. Nekaj je, če Duhalde zgubi in se potem Menem pokaže za leto 2003 kot poročilo zmage, druga pa je, če Povezava pogazi peronizem tako močno, da sproži vrsto notranjih spopadov, ki bi pripeljali stranko na rob razkola. Drugo menje pa je, da predsednik le navidezno podpira kandidata, da mu ta potem ne bi mogel očitati, da je bil pač poražen, ker ga stranka ni podprla. Menem se dobro zaveda, da tudi poraženi Duhalde še ne bo izgubil vse moči v svoji provinci in bi mu kako guvernerjevo maščevanje čez štiri leta lahko prekrižalo načrte o povratku.

Kar pa zadeva posledic te spremembe Menemovega nastopa, so dvomljive. Tudi če se Patti končno odpove guvernerski kandidaturi, bi se s tem okoristil le Ruckauf, ne pa toliko Duhalde. Mnogo od teh, ki bi volili Pattija za guvernerja, bodo na vsak način oddali predsedniški glas Povezavi.

Nastane seveda vprašanje, koliko je Patti res primoran, da posluša Menema.

Dejstvo je, da je bivši komisar politično čenemov „izum“. Vsa ogromna politična (in tudi finančna) podpora Pattijeve kampanji je prišla iz predsedniškega kroga. Pattijeva politična struktura sloni na peronizmu. Pritisk je premočan, da bi sicer odločni bivši policist trmoglavil naprej s svojo kandidaturo.

PONOVNO TRETJA MOŽNOST

Večkrat ponavljamo, da obstaja v Argentini nekakšen praktičen bipartidizem. Še vsakič v zadnjih tridesetih letih, ko se je poleg peronistov in radikalov pojavila neka tretja politična stranka, se je (običajno po lastni krivdi) izjalovila. Zadnji tak primer je Solidarne fronte, ki pa se je spojila z radikalizmom v Povezavo, pri čemer je bila pot drugačna, a posledica ista.

Sedaj imamo dva primera ponovnega poizkusa tretje stranke: po eni strani je bivši notranji minister Gustavo Beliz, po drugi pa bivši gospodarski minister Domingo Cavallo. S strateškega vidika bi bilo najbolj logično, da bi nastopala povezano. Ideološko med njima tudi ni večjih razlik, pač pa igrajo tu važno vlogo osebni interesi in zlasti pohlep po oblasti. To je bil bistven razlog, da se je skrhalo sodelovanje med enim in drugim.

Ker Beliz deluje po strategiji na dolgo roko, se je naravnost odpovedal nastopu svoje stranke na teh volitvah, pustil svojim pristašem svobodo glede izbire predsedniškega kandidata, sam pa vse sile polaga v občinske volitve v prestolnici, ki bodo sredi prihodnjega leta.

Cavallo pa se je z vso silo vrgel v predsedniško tekmovanje. Prednost ima v tem, da lahko obljubi, kar hoče, saj ve, da ne bo zmagal. A tistih sedem do deset odstotkov, ki mu napovedujejo ankete, je važen politični činitelj in kaže na potrebo neke drugačne izbire, ki si jo vrsta volilcev želi. Razočaranje nad politično srenjo je v volicijah tolikšno, da se številčno oprimejo primerov kot Cavallo na državni ravni ali Patti na provincijski. Izredno pozitivno bi bilo sodelovanje med posameznimi frakcijami in taka politična formacija bi imela izredne izgleda za uspeh. Na žalost pa nepočakanost in prevelike ambicije v kal dušijo možnost zgradbe te tretje sile.

KAJ PA SINDIKATI?

Še bežen pogled na sindikalno področje. Vsi vemo, da večina argentinskega sindikalizma prisega na peronizem. A zunana je tudi njihova praktičnost in zmožnost prilagoditi se vsakršnemu položaju. Sindikati sicer vestno podpirajo peronistične kandidate, a navezujejo tudi prve močne stike z vodstvom Povezave.

Na splošno med sindikalisti prevladuje mnenje, da ni izključena zmaga Povezave. Zato je De la Rúa prejel že nekaj ponudb na pogajanja za primer, če bi postal predsednik države. Sindikalistom še ni ušlo iz spomina dejstvo, da so od leta 1983 do 1989 vodili ostro vojno proti Alfonsinovi vladi. Tedaj glavni tajnik CGT Saul Ubaldini je izvedel kar 13 splošnih stavk, ki so precej pripomogle prezgodnjemu umiku Alfonsina s predsedništvu. Res pa je, da je Alfonsin na samem začetku svojega mandata izvedel ostro akcijo proti sindikalnim struktiram (ley Mucci), ki je komaj za las propadla. Vrnjeno mu je bilo milo za drago.

Sedaj sindikalisti ponujajo neke vrste mirno sožitje za primer, če bi De la Rúa prišel na oblast. Protizatevta je seveda nedotakljivost nekaterih sindikalnih „pravil“. S strani Povezave bo odgovor verjetno pritrdilen. Tudi radikali se z grenkim priokusom spominjajo spominjajo žalotnih let nenehnih spopadov z delavstvom.

Mlad! Kako lepo je biti mlad! Življenje v mlademu človeku prekipeva in pride najbolj do izraza pri pesmi. Kjer se nahaja mlad človek, tam doni pesem. Pesem je vesela, žalostna, proseča, nas navdihuje, tolaži, spremlja k Bogu, pozdravlja, poslavlja. Z eno besedo, s pesmijo izražamo vsa mogoča čustva, ki nas spremljajo v življenju. Zato ni nič čudnega, da slovenski mladinski organizaciji prirejata že 30. Pevsko glasbeni večer v dvorani msgr. Oreharja v Slovenski hiši. Ti večeri, včasih bolj, včasih manj kvalitetni, posvečeni slovenski in svetovni glasbi in petju, so izraz našega delovanja na tem področju in na katerih se celo odkrivajo skriti talenti, ki danes uživajo že splošno priznanje.

30. Pevsko glasbeni večer je zbrano publiko iz vseh Domov letos prav posebno in prijetno presenetil. Popestril ga je prihod bariloških vrabčkov in mendoškega okteta. Čestitamo za to pobudo Slovenski deklinski organizaciji in Slovenski fantovski zvezi.

Kot prva točka festivala je na oder stopil **Otroški zbor Zedinjene Slovenije** pod vodstvom **Marte Selan**. Pokazal nam je, kako se naši najmlajši zanimajo in navdušujejo za petje. Ob spremljavi na klavirju **Andrejke Selan Vombergar** nam je predstavil argentinsko ter slovenski narodni pesmi. Sledila mu je skupina **Chalt en glasb-band** iz Slovenske vasi, ki nam je v slovo zadnjič duhovito zaigrala in zapela. Škoda; še vedno je čas za premislek. Nato je bil na vrsti otroški zborček „**Zarja mladosti**“ pod vodstvom **Marjane Jelenc**. Zapel nam je različne slovenske pesmi, katere je spremljala na klavirju **Anka Savelli Gasser**. Ob pogledu na te zborčke naših najmlajših se utrne klic: Kaj nas skrbi, živimo, tukaj smo in po vaših stopinjah gremo!

Solist **Bogdan Magister** je letos zapel ob spremljavi **prof. Ivana Vombergarja** klasične pesmi v različnih jezikih. Ob melodiji pesmi *O sole mio* smo se sprehajali po znamenitih beneških kanalih. Močan aplavz je premotil naše misli in nas pripeljal nazaj v Slovensko hišo. Iz Slovenske vasi sta se predstavila **Janez Cerar** in **Marko Mehle**. Prvi je stopil h klavirju, drugi pa s kitaro v roki in z orglicami okrog vratu pogumno stopil na oder. Zapela sta pesmi *Znamenja* in *Slovenska pomlad*, ki je bila posvečena vsem prebivalcem Slovenske vasi, kakor vsem ostalim slovenskim izseljencem.

Tudi fantje iz **Mendoze** so se oglasili v Buenos Airesu. Hoteli so biti na višini festivala, zato so pripeljali s seboj osebnega menedžerja, ki jih je predstavil v najboljši luči. Seveda ni manjkala pesem o vinčku. Kot Mendoščani in Slovenci, torej poznavalci dobre kapljice, so res iz srca zapeli.

Iz južnega dela Argentine so prileteli **Bariloški vrabčki**. Melodija devetih mladih ptičkov pod vodstvom **Lučke Kralj Jermanove** je preplavala oder in dvorano

30. PEVSKO-GLASBENI VEČER

ter nas omamila z zvoki gregorijanske in narodne pesmi. Vrabčki čivkajo, a ti naši mali so peli in žvrgoleli kot slavčki.

Sledil je **Mladinski zbor iz Slomškovega doma**. Vodi ga **prof. Ivan Vombergar**, ki že vrsto let sodeluje pri tem večeru. Zapel nam je dva spirituala in za zaključek še *Slomškovo Sloveno* *Slovenca vabi*. Prijetno nas je presenetil mendoški gost **Tone Štirn** z raznimi skladbami na klavirju.

Dolgoletni spremljevalec tega večera je **Mladinski zbor iz San Justa**. Pod vodstvom **Andrejke Selan Vombergar** je za to priliko med drugimi pesmimi pripravil tudi Ramírezo *Los reyes magos*. Spremljali so na klavirju **prof. Ivan Vombergar**, na charango **Franci Grilj**, na kitari **Anči Puntar** in na bobnu **Pavel Erjavec**.

Iz Bariloč se je oglasil **Milan Magister ml.** S kitaro v rokah je stopil na oder in nam zabrenkal pesmi o času in življenju. Starejši so obujali spomine, mladi pa večali svojo fantazijo.

Festival je zaključila nam vsem priljubljena skupina. Ti naši štirje fantje, ki sestavljajo „**Rock & Polka**“, nam že vrsto let nudijo zabavo; ne samo na pevsko glasbenem večeru, ampak tudi na mladinskih dneh. Zaigrali in zapeli so lastne skladbe v španščini in slovenščini.

Prilичno postavljene luči so se ugasnile in zastor prijetno pripravljenega odra se je zaprl. Prišel je trenutek zahvale vsem tistim, ki so sodelovali pri lučeh, zvoku, postavljanju odra, organizaciji in splošni zamisli. Prišel je čas slovesa. Pesem, ritem in harmonija 30. Pevsko glasbenega večera je počasi utihnila. Upamo, da bo čez leto dni zadonela z novo močjo in novimi talenti.

Veronika Godec

Fotografije: **Marko Vombergar**
Ostale fotografije objavimo prihodnjič.



Bariloški vrabci



Otroški zborček „Zarja mladosti“ s Pristave



Rock & Polka



Mendoški oktet



Mladinski zbor iz Slomškovega doma



Tone Štirn



Milan Magister ml.



Bogdan Magister



Slovenci v Argentini

„Cóndor de oro“ za Dinka Bertoncija

Na dan planincev, 8. avgusta, ko so se začele smučarske tekme argentinske vojske, je vrhovni poveljnik vojske general Martin Balza izročil planinski odlikovanji „Cóndor de oro“ (Zlati kondor) dvema zaslužnima civilnima andinistoma. Eden od obeh je **Dinko Bertoncij**, naš bariloški rojak, ki je lansko leto izpolnil 70 let in se je - kot je splošno znano - vedno udeleževal v gornjskih in smučarskih podvigih.

Dinko se je pred kratkim mudil v Sloveniji, kjer so ga imenovali za častnega člana v dveh društvi gornjske organizacije „Skala“. Pravi pa, da ga sicer osebno veselijo taka priznanja, a da se mu zdi pomembnejše, ker lepo poudarijo važno vlogo slovenskih planincev v argentinskem andinizmu. V Sloveniji je opazil dosti zanimanja za bariloško „šumsko bratovščino“, katere odlični predstavnik je bil tudi on in ki je danes priznana kot pomemben doprinos k slovenski planinski kulturi.

Najvišje andinistično odlikovanje argentinske vojske pa priča, da so bariloški slovenski planinci tudi v visokih krogih

naše argentinske domačije poznani in pravilno upoštevani.

Na vojaških smučarskih tekmah je letos sodelovalo zastopstvo slovenske vojske, ki se je na smučarskem teku na Cerro Otto prav dobro izkazalo.

V progi na 15 km je bil med 39 tekmovalci prvi Italijan Gudioz, nato pa Slovenec Žemva. Grajf se je kvalificiral kot peti in Ožbolt je bil deseti. Še boljše so se odrezali Slovenci v biatlonu (tek in streljanje) na 20 km. Prvi je bil Italijan, za njim pa so se uvrstili Slovenci Ožbolt, Grajf in Žemva; tekmovalo je 36 tekačev. V patrolnem teku na 25 km so bili Slovenci peti, drugo in četrto mesto so zasedli Argentinci in tretji so bili Čilenci.

Slovenski vojaški smučarji, ki jim je načeloval podpolkovnik Bojan Pograjc, so se mudili v Bariločah teden dni in jih je Slovensko planinsko društvo povabilo na „asado“ v hišo Marjana Groharja, ki se je potrudil in izvrstno pripravil tečno meso na žaru za skupno večerjo.

V. Arko

Slovenska biatlonska odprava v Bariločah

Iz Argentine, iz Slovincem dobro znanih Bariloch pod Andí, se je vrnila štiričlanska slovenska biatlonska odprava (Sašo Grajf, Tomaž Žemva, Janez Ožbolt in trener Borut Nunar), ki se je udeležila treh tekem v smučarskem teku in biatlonu, ki so jih pripravili v okviru vojaških smučarskih iger.

S tem potovanjem v oddaljeno Argentino nismo imeli posebne sreče. Sicer nismo veliko pričakovali, vendar na vse okoliščine - naš cilj v poletnem obdobju nam je bil le trening - nismo niti veliko zgubili. Takoj po prihodu v Bariloche (100.000 prebivalcev) se je Tomaž Globočnik vrnil domov zaradi tragične nesreče brata Matjaža. Poleg tega so nam na poti izgubili domala vso prtljago. Smuči in puško je do prve tekme dobil le Žemva. Kasneje so smuči le prišle v kompletu, puški od Grajfa in Ožbolta ter vsa moja prtljaga nas je čakala v Frankfurtu šele na povratku. V takih razmerah smo izmed osmih planiranih dni na snegu izkoristili le tri, pa še to so bila tekmovanja. Vseeno so trenirali v fitnessu, telovadnici, peš po dvakrat na dan. Vse drugo pa je bilo zelo lepa izkušnja, tudi ljudje so izredno prijazni, le tisto „manjana“ - jutri, je bilo velikokrat slišati, je pot na južno poloblo opisoval trener Borut Nunar.

Na prvi od treh tekem, ki so bila povsem v domeni argentinske gorske vojske enote, je v smučarskem teku na 15 kilometrov zmagal italijanski A reprezentant Gaudioz, Žemva je bil drugi, Grajf peti in Ožbolt osmi s tem, da sta na progi, ki je bila daleč od idealne, nastopila z izposojenimi čevlji. V biatlonu sta si med 45 tekmovalci Ožbolt in Grajf s sposojenima puškama priborila drugo in tretje mesto, opremljeni Žemva pa je bil četrti. V patrolnem teku na 25 kilometrov pa je bila potrebna četverica, zato se je po nekaj letih na tekmovalno stezo vrnil tudi trener Nunar. Proga je bila še mnogo daljša od tiste na papirju, kar je bilo zame še posebno hudo. Prišli smo do cilja in bili peti. Pa so nas še kaznovali z dvema minutama pribitka, a nihče ni vedel, zakaj. Tekmovalja v

smučarskih tekih in biatlonu tam še nimajo tradicije. Njim je glavno le dvoboj Argentina: Čile, ki so ga seveda dobili gostitelji. Uradni časi se z našimi časi iz internega merjenja niso posebej ujemali, strelišče je bilo hudo improvizirano, Grajf je enega argentinskega tekača v enem krogu prehitel kar dvakrat, pa nič hudega. Zaradi napak se nismo pritoževali, kot se niso tudi ostali: Američani, Italijani, Španci, Britanci.

Na tekmo so nas prišli bodrit tudi slovenski izseljenci in nam pripravili poseben sprejem. Lepo. Gospod Dinko Bertoncij, ki ga šele sedaj spoznavajo kot prvega slovenskega alpinista himalajca iz argentinske odprave (1955: Daulagiri), je bil med pionirji celotne argentinske smučarije in vojaške gorske šole. Smučanja je naučil tudi veliko generalov argentinske vojske.

Prav na razglasitvi, ki se je je udeležil domala ves vrh argentinske vojske, je Dinko Bertoncij prejel najvišje odlikovanje argentinske vojske: zlatega kondorja. Razmeram smo se kar hitro privadili. Vendar smo veseli, da smo končno doma, je poročilo z južne poloble končal trener Nunar.

Po Dnevniku, 26. avgusta

Slovenska vojaška tekmovalna ekipa se je na povratku slikala na Pevsko-glasbenem večeru v Buenos Airesu



Žegnanje v San Martinu

Poteklo je že 51 let, odkar se je v sanmartinskem okraju darovala prva slovenska sveta maša. Na ta praznik smo se, kot vedno, spomnili v nedeljo, 8. avgusta.

Sveto mašo je daroval krajevni dušni pastir Franci Šenk v kapeli zavoda Srca Jezusovega. Mašni napovedovalec je bil Janez Filipič, berili sta brala Marjeta Boltežar in Tone Podržaj, pel je Slovenski pevski zbor pod vodstvom Lučke Kastelic.

Po maši smo se v Domu udeležili slavnostnega kosila.

Naj ob tem praznovanju na kratko opišemo, kako poteka versko življenje med nami. Dušnopastirski svet (farni odbor) je cerkvena ustanova za sodelovanje laikov pri celotnem poslanstvu Cerkev. V San Martinu ga sestavljajo: Franci Šenk, Janko Filipič, Janez Filipič, Tone Belec, Saša Go-

lob, Ana Podržaj, Lučka Kastelic, Marjeta Mavrič, Mara Filipič, Ivanka Zorko, Fani Lah, Marija Petkovšek in Marta Škulj.

Cerkveni obredi so skupno delo vseh kristjanov; nihče ni le samo njih gledalec. Vsi moramo aktivno pri teh sodelovati. Že šest let obhaja naša verska skupnost, vsako prvo nedeljo v mesecu družinske sv. maše. Člani družin sodelujejo z različnimi opravili pri sveti Evharistiji. Lani so se pa pričele darovati otroške maše vsako tretjo nedeljo. Otroci berejo berila, prošnje, prinašajo darove in navdušeno pejejo.

Lepo bi bilo, da bi se te „navade“ še dolgo ohranile. Za to smo pa samo mi odgovorni. Vztrajati je treba, čeprav se pojavljajo vedno večje težave.

M.E.J.S.

Novoodkrita grobišča

Kot kaže, prihaja na dan resnica o povojnih likvidacijah vojakov in civilistov, ki jih je jugoslovanska komunistična oblast izvajala na območju Slovenije. Ker taki zločini nikoli ne zastarajo, bi se morala začeti preiskava, odgovorne pa bi bilo treba postaviti pred sodišče, piše v zagrebškem dnevniku Vjesniku. (Kdaj bi kaj takega napisal ljubljanski Delo?) Ker so grobišča na območju Slovenije, sta tudi preiskava in sodni postopek v pristojnosti slovenskih oblasti. Sodelovanje ne bi smelo biti vprašljivo, ker naj bi bilo v interesu obeh strani, da se dosier o množičnih grobiščih zaključi na primeren in civiliziran način. To pomeni, da bi bilo treba množična grobišča zaznamovati, uvesti preiskavo zoper izvršitelje, pri izkopavanju pa dovoliti navzočnost hrvaških strokovnjakov, če gre za hrvaške žrtve. Pri teh vprašanjih, ki so zadeva mednarodnega humanitarne prava, ne bi smeli vpletati politike.

Za reševanje problema množičnih grobišč v Sloveniji, v katerih so tudi hrvaške žrtve, je potreben meddržavni sporazum. Gre za zadevo mednarodnega humanitarne prava, na podlagi katerega ima vsaka žrtev pravico do dostojnega pokopa, je o ukrepih državne komisije za ugotavljanje vojnih in povojnih žrtv, ki so jih odkrili v nekdanjem kartuzijanskem samostanu Žiže blizu Slovenskih Konjic, je za Vjesnik dejal tajnik te hrvaške komisije.

Novoodkrita grobišča, kot tudi vsa prejšnja, za komisijo niso nova zadeva. Mesta množičnih grobišč je komisija namreč evidentirala že leta 1992 in 1993 ter slovensko stran opozorila na lokacijo ter zahtevala, da se vprašanje reši z meddržavnim sporazumom. V tem času je slovenski parlament ustanovil preiskovalno komisijo, ki naj bi raziskala zločine, ki jih je med vojno in po vojni storil komunistični režim, pa kot kaže, ni bilo nič iz tega.

Tabor SKD na Prevaljah

V soboto, 28. avgusta je bila v Prevaljah na slovenskem Koroškem skupna seja sveta SKD in glavnega odbora SLS, na kateri sta stranki pregledali dosedanje aktivnosti združevanja. Opravila so pregled doslej opravljenega dela v smeri združevanja, niso pa sprejela nikakršnih zavezujočih sklepov. Predvidoma do 12. septembra naj bi vseh pet skupin (za statut, program, organizacijo, volilne okraje in celostno podobo bodoče stranke) pripravilo izhodišča na svojem področju v smeri združevanja strank, predvidoma do konca decembra pa naj bi tudi pripravili t.i. združitveni kongres.

Letošnji jubilejni 10. tabor Slovenskih krščanskih demokratov (SKD), ki je v nedeljo, 29. avgusta istotam potekal pod geslom *Odprti v prihodnost*, je po ocenah organizatorjev obiskalo približno 17.000 obiskovalcev, udeležila pa sta se ga tudi

Janez Janša in Marjan Podobnik. Predsednik SKD Lojze Peterle je v svojem nagovoru kritično ocenil obstoječi gospodarski, socialni in šolski sistem kot tudi nastajajočo pokojninsko reformo. Podaljševanje preteklosti se še posebej kaže v odnosu sedanje neformalne politične koalicije do Cerkev, opozicije in v zunanji politiki, je poudaril Peterle in dodal, da Slovenija na ta način ne more napredovati v novo tisočletje. SKD ne namerava oživljati Demosa, želi pa s povezovanjem novih demokratičnih sil še naprej živeti duha, s katerim se je začela slovenska demokratizacija. Za prihodnje volitve in bodoče vladanje ni dovolj združitve s SLS v stranko relativne večine, „temveč se moramo povezati v veliko volilno zvezo s SDS, s katerimi nas povezuje slovenska zavest, demokratično prepričanje, je ter skrb za socialno blaginjo človeka.“

Obisk...

Nad. s 1. str.

Kanadi. Zjutraj se je pogovarjal s Stanetom Snajem za Duhovno življenje in s Tinetom Debeljakom za Svobodno Slovenijo; ta pogovor bomo objavili v naslednji številki.

Tako je napočil čas odhoda. Na Ezeizo je kardinala spremlilo več naših predstavnikov, duhovnikov in prijateljev, ki so se pristrčno poslovili od njega, z zahvalo za obisk in z upanjem na prihodnje srečanje. Tudi so mu vsi - kakor tudi naš list - želeli veliko uspehov v njegovem delu.

Novice iz Slovenije



Pisali smo pred 50 leti...

KANAL - V Kanalu so pripravili tradicionalne skoke z mostu v Sočo. Ker je globina vode pod mostom zaradi proda, spuščene-ga iz jezja pri Ajdi, letos mnogo nižja, so jo poglobili na dobre štiri metre. Kljub temu je bilo tudi to premalo za varno skakanje s 17-metrskega mostu, zato so se morali skakalci in gledalci zadovoljiti le s skoki z višine desetih metrov. Program se je začel že dopoldne z zborom starih avtomobilov in motorjev. Pred začetkom skokov pa so nebo nad Kanalom zapolnili padalci Slovenske vojske in padalskih klubov.

KRANJ - Kriminalisti so v zvezi z množičnim pretepom in streljanjem, v katerem sta bili dve osebi ranjeni, prijeli vse udeležence pretepa in zoper njih odredili 48-urno pridržanje. Po doslej zbranih podatkih kranjske policije je do pretepa prišlo med dvema kriminalnima skupinama, ki se ukvarjata s prodajo mamil in katerih člani so stari znanci policije. Predmet spora naj bi bile stare zamere in maščevanje zaradi vmešavanja v pošto.

LJUBLJANA - Dober mesec in pol po uvedbi DDV (IVA) se cene nepremičnin na slovenskem trgu niso bistveno spremenile, kar pomeni, da večjih podražitev ni. Medtem ko je bilo v mesecih pred uvedbo DDV trgovanje z nepremičninami zelo živahno, pa zdaj vlada nekakšno mrtvilo predvsem na račun dopustov.

KOPER - Na cesti na Kastelcu, 400 metrov od naselja Petrinje, je avtomobilski promet ustavil onemogli beloglavi jastreb. S cestnišča so ga umaknili šele koprski policisti, „oboroženi“ s čeladami in zaščitnimi rokavicami. Sodeč po oznakah, ki jih je ptica nosila, je omagala med poletom s Cresa proti Alpi. Beloglavi jastreb, pri katerem razpon kril doseže tudi tri metre, je izredno redka ptica v Sredozemlju. V Sloveniji je nazadnje gnezdil leta 1884.

LJUBLJANA - Na Petrolovih bencinskih črpalkah je plinsko olje (dieselsko gorivo) dražje za 4,8 odstotka. Za liter diesla je po novem potrebno odšteti 5,5 tolarja več oziroma 120,3 tolarja. To je letos peta sprememba maloprodajne cene dieselskega goriva na Petrolovih črpalkah. Kot je

znano, se cene plinskega olja v Sloveniji lahko prilagajajo tržnim pogojem, cene motornih bencinov pa so še vedno pod nadzorom vlade.

RAZKRIŽJE - Hrvaška policija je prijela slovenskega državljanca H. R., ki je na Hrvaškem, nedaleč od državne meje pri Razkrižju, gojil indijsko konopljo. Na 120 kvadratnih metrih zemljišča je bilo nasajenih 150 rastlin. Gre za drugo največjo zaplembo indijske konoplje na Hrvaškem letos.

LJUBLJANA - Ljubljanski živalski vrt v teh dneh vsak dan obišče približno 500 obiskovalcev, ob sobotah tisoč, ob nedeljah pa do 2000. Avgusta so našli že 20.000 obiskovalcev, prav toliko kot lani ob tem času. Pred mesecem dni so v živalskem vrtu dobili dve žirafi, stari dve leti, in sicer samca in samico s Češke. Novost v živalskem vrtu sta tudi dva moluska kakaduja, ki bosta odslej delala družbo dvema samičkama.

LJUBLJANA - Umrli je 16. avgusta Stanko Prek, slovenski skladatelj, kitarist, pedagog, upokojeni univerzitetni profesor, zbiralec ljudske modrosti in slovenskih narodnih pesmi, pisec učbenikov in publicist. Na skladateljskem področju je zapustil opus kitarških, klavirskih, zborovskih in orkestralnih del ter samospelov.

LJUBLJANA - Prometu so predali 6,6 kilometra dolg del vzhodne avtoceste Ljubljane, med razcepoma Zadobrova in Malence. Gre za zadnji manjkajoči del ljubljanskega avtocestnega obroča, ki je dolg 32 kilometrov. Sistem ljubljanskih obvoznice cestnega obroča sestavljajo še že zgrajena štajerska vpadnica ter še ne zgrajena odseka Šentvid - Koseze in del vzhodne obvoznice med Zadobrovo in Šentjakobom.

LJUBLJANA - S plovbo okrašenih čolnov s prižganimi lučkami po Ljubljani se je začela že peta prireditev Noč v stari Ljubljani. Organizatorji, Društvo za oživiljanje kulturne podobe starega mestnega jedra ter mestne oblasti, so na različnih prizoriščih v starem delu mesta pripravili koncerte dobre glasbe, umetniške pouličnih glumačev in petje po balkonih in t.i. gangih.

FRANCE JERMAN - PRVAK ARGENTINE V SMUŠKEM TEKU NA 18 KM.

Bariloche, 25. avgusta
Danes so bile tu smuške tekme za argentinsko državno prvenstvo v teku na dolge proge - 18 km. Nastopila sta tudi naša dva rojaka France Jerman in Janez Flere.

France Jerman je dosegel prvo mesto in tako postal argentinski državni prvak v smuškem teku na dolge proge; drugo mesto je zasedel Bruno Pertile, na tretje mesto je spet prišel naš rojak Janez Flere.

Jerman, ki je startal zadnji, je privozil prvi na cilj - vsi ostali tekmovalci so ostali daleč za njim. Ure so pokazale izredno dober čas: 1 uro, 16 minut in 40 sekund. Dve minuti in 52 sekund za njim je privozil na cilj Bruno Pertile.

Najbolj vesel nad uspehom svojega prijatelja je bil gotovo Dinko Bertoncelj, ki ni mogel več vzdržati v Bs. Airesu in je tudi on prihitel k nam. Sedaj je še rekonvales-

cent, a ni mogel pozabiti svojih smuč. Tako je včeraj nastopil pri tekmah za novince Cluba Universitario de Buenos Aires in si je kar mimogrede osvojil prvo mesto in lep pokal.

dr. V.A.

„Srenja — v uprizoritvi Slovenskega izseljenskega odra

Istočasno kakor uprizoritev ... „Luč z gora“ je bila v cerkveni dvorani v Ciudadeli še druga slovenska prireditev. SIO je postavil to pot na oder Jahnovo „Srenjo“ v režiji g. Pianeckega....

OBVESTILA

Družina Rupnik obvešča, da bo za pok. gen. Rupnikom sv. maša v nedeljo, 11. septembra ob desetih dopoldne v Salezijski cerkvi na c. Belgrano.

Svobodna Slovenija, št. 35;
1. septembra 1949



Slovenija moja dežela

Čebelnjak



Sladkor smo začeli na Slovenskem uporabljati od srede 18. stoletja dalje. Do tega časa je bil edino sladilo med, produkt pomembne gospodarske panoge čebelarstva, ki je prav s svoji deležem na Slovenskem sooblikovalo tudi razvoj čebelarstva v Evropi.

Z uvajanjem strokovnosti na to pomembno področje je Marija Terezija ustanovila na Dunaju tudi čebelarsko šolo, kjer je bil prvi učitelj Slovenec Anton Janša (1734-1773) iz Breznice na Gorenjskem. V tem času smo imeli na Slovenskem še enega velikega čebelarskega strokovnjaka, Petra Pavla Glavarja (1721-1784) iz Komende pri Kamniku, pisca prvega strokovnega čebelarskega telesa oz. predloga za izboljšanje čebelarsstva.

Vzporedno s temi strokovnimi prizadevanji so se razvijali tudi čebelarska tehnologija, orodja, oprema in naprave. Med nje sodijo tudi čebelnjaki ali uljniki, „arhitekture“, v katerih so shranjeni panji, hkrati pa

so to domovanja čebel. V zgodovinskem razvoju so se spreminjali, najstarejši so bili kar v izdolbenih drevesnih deblih in štorih. Iz desk zbite panje, nameščene v čebelnjaku pa omenja že Valvasor (1689). Ležeč in iz desk zbit panj je bil najbolj v rabi na Gorenjskem in v osrednji Sloveniji, v drugi polovici 18. stoletja je dobil tudi enotne mere, kar je v bistvu določalo tudi oblikovalski modul čebelnjakov. Ta naš najbolj razširjeni „ljudski“ panj se je ohranil vse do sodobnega časa, sredi 19. stoletja pa je dobil tudi ime „kranjič“, kakor so ga po nemško poimenovali „kraner bauernstock“.

Kranjiči, zloženi v čebelnjakih, so bili od srede 18. do prehoda v 20. stoletje tudi poslikani z najrazličnejšimi motivi, zato so bili naši čebelnjaki tudi svojevrstne galerije ljudskega slikarstva, predvsem pa ilustracije čebelarjevega in splošno človeškega pogleda na svet, njegovih nazorov, čustvovanj in prešernega ter razposajenega veselja.

Slovenija in šport



LIPNICA, Avstrija - Slovenski atlet Miran Vodovnik je postavil nov slovenski rekord v suvanju krogle. Z 18,72 metra je za 38 centimetrov popravil dosednji rekord Mira Mediča.

LJUBLJANA - Slovenska prvakinja Nataša Erjavec je zmagala v suvanju krogle z izidom 17,80 m. Z omenjeno znamko je krepko presegla svoj najboljši letošnji izid (17,48) dosežen na Šikijevem memorialu v Ljubljani.

ŠIAULIAI - V povratni tekmi predkroga pokala UEFA sta se litovska Kareda in SCT Olimpija v Šiauliaju razšli z neodločenim izidom 2:2 (0:1). Za Ljubljance sta zadela Moro in Kmetec. Tudi prva tekma v Ljubljani se je končala brez zmagovalca - 1:1, zaradi pravila o večjem številu doseženih golov v gosteh pa se je v 1. krog uvrstila SCT Olimpija. V povratni tekmi pa je Inter iz Cardiffa premagal HiT Gorico z 1:0 (0:0). V pokal UEFA so se kljub temu uvrstili Novogoričani, ki so prvo tekmo pred 14 dnevi dobili z 2:0.

MARIBOR - Nogometaši Maribor Teatara so 25. avgusta dosegli največji uspeh v zgodovini slovenskega nogometa. Po zmagi v povratni tekmi nad Olympique Lyonom z 2:0 so se uvrstili v ligo prvakov. Mariborčani so zmagali že v prvi tekmi, v Lyonu je bil rezultat 1:0. Za Maribor so igrali: Simeun-

vič, Vugdalič (od 73. Filekovič), Sešlar, Židan, Šimundža (od 88. Filipovič), Čipi, Balajič (od 49. Karič), Djuranovič, Galič, Bozgo, Šarkezi. Strelca tekme v Mariboru sta bila Šimundža v 23. in Balajič v 44. minuti. Turški sodnik Sarvan je v drugem polčasu popolnoma spremenil taktiko sojenja, poskušal je „pomagati“ francoskemu moštvu in je domačim kar po tekočem traku kazal rumene kartone, toda tudi to ni pomagalo in Mariborčani so dosegli senzacionalno zmago in pripravili največje prese-
nečenje v kvalifikacijah za ligo prvakov.

NEW YORK - Pred nami sta dva tedna napetih dvobojev na odprtem teniškem prvenstvu ZDA v New Yorku. Številčno udeležbo bodo imeli tudi Slovenci, saj sta se Katarini Srebotnik, ki je na glavni turnir zaradi visoke uvrstitve na lestvici WTA (55.) uvrščena neposredno, preko kvalifikacij pridružili še dve Mariborčanki. Tina Pisnikova (124.) je uspešno prestala vse tri kvalifikacijske kroge v Flushing Meadowsu, tako da od ponedeljka dalje nastopa med 128 igralkami na glavnem turnirju US opna. V 3. krogu kvalifikacij je bila boljša od Argentine Florencie Labat s 6:3, 2:6 in 6:2. Tretja predstavnica je Tina Križanova (145.). Žreb je slovenskim igralkam namenil kar premagljive nasprotnice, se pravi možno uvrstitev v nadaljnje tekmovanje.



Zgodilo se je v Sloveniji...

POSVET SLOVENSKE DIPLOMATOV

30. avgusta se je na Brdu pri Kranju začel dvodnevni šesti letni posvet slovenske diplomacije, ki se ga udeležujejo slovenski veleposlaniki, generalni konzuli in odpravniki poslov ter predstavniki ministrstva za zunanje zadeve. Namen srečanja diplomatov je ovrednotiti položaj Slovenije v okviru globalnih dogajanj, preučiti usmeritve slovenske zunanje politike in ustreznost mreže slovenskih diplomatskih predstavništev v svetu ter usposobljenosti kadrov, razpravljali pa naj bi tudi o delu v bližnji prihodnosti. Veleposlaniki bodo predstavili tudi poročila o delu svojih veleposlaništev, državna sekretarka Mihaela Logar pa bo spregovorila o položaju Slovencev v zamejstvu in po svetu. Poročilo računskega sodišča za leti 1996 in 1997 je ugotovilo finančne nepravilnosti na raznih veleposlaništvih, menijo pa, da poročilo ni razlog za osebne diskvalifikacije posameznikov, saj so diplomati v tujini v omenjenem obdobju le sledili navodilom iz domovine.

GOSPODARSKA DELITEV TRŽAŠKE

S sklepom deželne vlade Furlanije Julijske krajine so odvzeli evropske prispevke gospodarskim obratom z območja dolinske, repentbarske in devinsko-nabrežinske občine. Dežela je s svojim sklepom zarisala na Tržaškem nove meje. Na eni tržaški strani ulice bodo prejemale prispevke, na dolinski pa ne. Ta berlinski zid tržaškega gospodarstva je sezidal neracionalni deželni sklep.

Osebne novice

Poroka: V soboto, 21. avgusta, sta se poročila v cerkvi Tránsito de San José v Capitalu Milena Tekavec in Gabriel Román; poročne priče so bili njuni starši: Ciril in Vida Tekavec ter Orlando in María Román. Čestitamo!

Smrt: V Gradcu v Avstriji je umrla sestra Latast (Ivanka) Božnar, usmiljenka. Naj počiva v miru!

Mali oglasi

TURIZEM

el. 4441-1264 / 1265



Letalske karte, rezerva
hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148

dr. Franc Knave, dr. Bernard Knave, dr. Veronika Knave — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 4613-1300

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Hipólito Yrigoyen 2548, 2° of. 4, San Justo. Tel. 4482-5624.

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 366 - (1708) Morón Tel.: 4696-8842 - E-mail: vivodtine@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Kvalitetno razvijanje fotografskih filmov: 36 posnetkov 10x15 \$ 10.- Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga - Tel.: 4659-2060 - E-mail: marko@pinos.com

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uradije ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Česarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uradije ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uradije ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uradije ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4.- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12.-

Obvestila

SOBOTA, 4. septembra

33. dan Zveze Slovenskih mater in žena. Sv. maša ob 17. uri, nato srečanje.

NEDELJA, 5. septembra:

Spominska proslava v spomin generala Rupnika, in dr. Hacina ter njune sodelavce ob 9.30 v Slovenski hiši.

Roditeljski sestanek v San Martinu po sv. maši. Govor Tineta Debeljaka o Slomšku kot šolniku.

29. mladinski dan na Pristavi s celodnevnom programom.

ČETRTEK 9. septembra:

Seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije, ob 20. v Slovenski hiši.

PETEK, 10. septembra:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. v Slovenski hiši.

SOBOTA, 11. septembra:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. uri v Slovenski hiši.

40. obletnica Jurčičeve šole ob 20. v Slovenskem domu v Carapachayu.

Predstavitve igre M. Gaserja „Pri rdečem jelenu“ ob 19. uri na Pristavi.

NEDELJA, 12. septembra:

38. Mladinski dan v Našem domu v San Justu s celodnevnom programom.

Praznovanje 50-letnice tednika „Oznanilo“: Maša ob 9.30, nato zajtrk v jedilnici Slovenske hiše.

NEDELJA, 19. septembra:

44. Slovenski dan in 38. obletnica Slomškovega doma v Ramos Mejiji s celodnevnom programom.

„Sveta vera bodi vam luč“

V nedeljo 19. septembra, na dan Slomškove beatifikacije

44. SLOVENSKI DAN 38. obletnica Slomškovega doma

11,00 zbiranje v prostorih Slomškovega doma,
pozdrav in dviganje zastav

11,30 sv. maša

13,00 kosilo

16.30 slavnostna akademija

Vsi rojaki prisrčno vabljeni!

SDO

V soboto, na predvečer Mladinskega dneva, 4. septembra ob 19. uri igra

Pri rdečem jelenu

(komedija)

SFZ

Vsi lepo vabljeni!

29. Mladinski dan na Pristavi

v nedeljo, 5. septembra

9,45 začetek tekmovanj

11,15 dviganje zastav

11,30 mladinska sveta maša

13,00 skupno kosilo

18,00 kulturni program

igra „Pri rdečem jelenu“ (režira Miha Gaser)

Sledi prosta zabava

Kljub slabemu vremenu, pridi, ne bo ti žal!

Noč v stari Ljubljani

Društvo za oživljanje kulturne podobe starega mestnega jedra v sodelovanju z mestnimi oblastmi letos že petič pripravlja največjo ljubljansko prireditev - Noč v stari Ljubljani. Potekala bo po trgih stare Ljubljane, predvsem pa bo v znamenju kakovostne glasbe. Noči v stari Ljubljani so v minulih letih privabile tudi do 40.000 obiskovalcev, poleg ljubljancev pa je med njimi iz leta v leto vse več tujih turistov.

Uvod v Noč v stari Ljubljani bo spreved okrašenih čolnov s prižganimi lučkami po Ljubljani. Posebna privlačnost Noči v stari Ljubljani bo ognjemet, ki se bo začel na Ljubljani, nadaljeval pa z Ljubljanskega Gradu.

Petju po staroljubljanskih balkonih in „gangih“ bo v starem mestnem jedru moč prisluhniti oba večera. Otroci bodo lahko sledili pouličnemu gledališču Cizamo. Na glavnih trgih pa bodo igrali različni glasbeni ansambli in pevci.

Vsi organizatorji prireditev so se strinjali, da Ljubljana kot mesto s tisočletno tradicijo potrebuje prireditev, ki pritičejo mestu, medtem ko tiste tipa „kmečka ohcet“ in podobno vanjo več ne sodijo, četudi si posamezniki prizadevajo, da bi jih oživili.

Srečanje treh dežel

Na 18., tradicionalnem srečanju treh dežel, ki je 21. avgusta potekalo v Tarzizmu pri Vidmu (Tricesimo) v Italiji, se je zbralo približno 3000 vernikov iz Furlanije-Juljske krajine, Koroške in Slovenije. Na srečanju z geslom Kristjani gradimo novo Evropo, posvečenem 50-letnici cerkve, posvečene Mariji, je ljubljanski nadškof in metropolit Franc Rode v svojem govoru poudaril, da Evropa dolguje svojo enotnost in obstoj krščanski tradiciji.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

31. avgusta 1999

1 dolar	188,46 SIT tolarjev
1 marka	100,68 SIT tolarjev
100 lir	10,17 SIT tolarjev



Mladina Našega doma vabi na

38. MLADINSKI DAN

v nedeljo, 12. septembra 1999

- ob 8,00 sv. maša v stolnici
- ob 9,15 začetek tekmovanj
- ob 13,00 kosilo
- ob 19,30 kulturni program

Prosta zabava ob zvokih „Slovenskega ansambla“.

Kljub slabemu vremenu vas pričakujemo!

Hipólito Yrigoyen 2756 — San Justo

Praznovanje 50-letnice „Oznanila“

bo v nedeljo, 12. septembra v Slovenski hiši

Ob 9.30 sv. maša za vse pokojne in žive sodelavce Oznanila, nato zajtrk v jedilnici
Pozdrav delegata prelata Jožeta Škerbca
Pozdrav predsednika Zedinjene Slovenije Toneta Mizerita
Govor raznašalca Janeza Jereba
Razgovor z raznašalci

K udeležbi vsi prisrčno vabljeni!

NAREDITE KORAK Z NAMI!

Zakaj si ne nabavite karto SLOGA?

Z njo imate mnoge ugodnosti in še pravico do nagradnega žrebanja za dve lepi nagradi:

- 1 - Letalska vozovnica BUE-LJU-BUE in tisoč dolarjev
- 2 - Počitnice v Hanželičevem domu - 10 dni v poletni sezoni za dve osebi.

Lastniki Mastercard-Carta Sloga imajo dvojno možnost.

Kličite nas: 4656-6565

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta N° 7211
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentín B. Debeljak

Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCÓN 4158

(1407) BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: (54-11) 4636-0841

Telefax: (54-11) 4636-2421

e-mail: eslovenian@impsat1.com.ar

e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,

Gregor Batagelj

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 70; obmejne države Argentine 105 USA dol.; ostale države Amerike 120 USA dol.; ostale države po svetu 130 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.

Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires -

Argentina - Tel.: 4307-1044 - Fax: 4307-1953

E-mail: vilko@ciudad.com.ar

SDO — SFZ

V imenu Zveznega odbora Mladinskih organizacij se zahvaljujemo vsem skupinam, ki so sodelovale s svojim nastopom pri 30. Pevsko glasbenem večeru, obenem pa vsem, ki ste pripomogli, da je obisk „Bariloških vrbcev“ in „Mendoškega okteta“ lepo uspel.